

Koch: Jeg kan ogsaa ganske slutte mig til de foregaaende ærede Taleres Tak til den højtærede Minister for, at dette Lovforslag er fremkommet, og jeg kan egentlig undgaa at sige adskilligt, som jeg ellers havde paa Sinde, paa Grund af de Ytringer, som allerede ere fremkomne, men der er dog enkelte Ting, som jeg tror, det ikke vilde være ganske ubetimeligt at komme lidt nærmere ind paa.

Det blev oplyst af det 1ste ærede Medlem for 8de Kreds (Breinholt-Vandborg), at Spørgsmaalet om Etableringen af en kommunal Kreditforening allerede har ligget for for adskillige Aar siden, men at det da af Grunde, som han ikke vilde komme nærmere ind paa, strandede. Spørgsmaalet bliver da i første Række, forekommer det mig, dette, om man egentlig kan sige, at der i dette Øjeblik er nogen stor Trang til en Kreditforening som den, der her foreslaas. Medens det ærede Medlem, som jeg nys nævnte, omtalte, at da Sagen tidligere var for, den Gang han indbragte den her i Tinget, havde den Tilslutning fra samtlige Landets Kommuner — saaledes forstod jeg ham i alt Fald (*Breinholt-Vandborg*: Saa godt som alle!) — naa, altsaa fra saa godt som alle — saa har jo derimod den Tilslutning, som Komiteens Henvendelse har faaet hos de forskellige Kommuneraad, ikke været saa stor nu, som den altsaa sandsynligvis den Gang har været. Det er jo oplyst i Motiverne, at af Landets 21 Amsraad have kun 12 tiltraadt Forslaget, af de 67 Købstadkommuner have 53 tiltraadt Forslaget og af Sognekommunerne, hvis Antal er mellem 11—1200, er der kun 380, som have tiltraadt. Det Spørgsmaal maa derfor, synes det mig, paatrænge sig, om der da virkelig alligevel er en saa stor Trang til en saadan Lov, at man kan sige, at Fremkomsten af dette Lovforslag er fuldt ud betimelig. Og det vil jeg da besvare derhen, at Grunden til, at saa mange Kommuner ikke have følt sig interesserede i Oprettelsen af en saadan Kreditforening, netop er den, at man ikke har faaet den tidligere, idet der er mange Kommuner, der have faaet Laan, til hvilke de for en længere Aarrække ere bundne, og som de maaske have Vanskelighed ved at komme bort fra og gaa over til et nyt Laan; det er vist ofte Tilfældet, navnlig med Sognekommunerne. Jeg tror, at mange Sognekommuner have kontraheret Laan i de senere Aar paa ret byrdefulde Betingelser i Henseende til Rente, men at de ere saaledes bundne ved deres Laan, at det ikke er saa ganske let i alle Til-

fælde atter at komme bort fra dem og komme over til billigere Laan. Altsaa, det havde været til stor Fordel — og deri tiltræder jeg ganske, hvad den sidste ærede Taler fremkom med — at have haft en saadan Lov for en halv Snes Aar siden; det tror jeg, at mange Kommuner vilde have staaet sig meget vel ved. Men man ved jo ikke, hvorledes Omstændighederne nu i den nærmeste Fremtid kunne udvikle sig, og om ikke netop Eksistensen af en saadan Forening ogsaa i den nærmeste Fremtid kan blive til stor Gavn for Kommunerne. Desværre er der jo meget faa Kommuner, der ikke til Stadighed ere henviste til for at opfylde de forskellige Krav, der stilles til dem, at søge ny Laan, og kunne disse Laan faas paa gunstigere Vilkaar end hidtil i den ny Kreditforening, vil denne jo kunne gøre god Fyldest. En anden Side af Sagen er ogsaa det, at hvis Kreditforeningen bliver sat i Stand til at stille Debitorerne gunstigere Vilkaar, vil det kunne svare Regning for adskillige Kommuner at se at slippe af med deres ældre, byrdefulde Laan og gaa over til de ny, der have den store Fordel, at de ikke ere undergivne de hyppige Rentesvingninger. Hvis Kommuner nu altsaa kontrahere Laan til billigere Rente, er denne uforandret, indtil Laanet er afbetalt, medens derimod de Laan, der optages i Sparekasserne, i Reglen ville være stipulerede saaledes, at hvis Renten stiger, vil ogsaa Renten af de paa-gældende Laan stige. Hvis en Kreditforening af denne Art nyder nogen Fremgang og altsaa kan stille gunstigere Betingelser, har den tillige den overordentlige gode Side, at selv om man i et Øjeblik kommer til at betale et Laan tilsyneladende dyrt, kan man altid i en saadan Kreditforening, hvis Konjunkturerne gaa til den gunstige Side, uden Vanskelighed indfri det gamle Laan, optage et nyt paa billigere Vilkaar og dermed dække det gamle.

Ligesom altsaa en Kreditforening af denne Art til enhver Tid havde været ønskelig, tror jeg, som sagt, ogsaa, skønt Tilslutningen fra Kommunernes Side ikke har været saa stor, som man i alt Fald tidligere havde Grund til at tro, at det er betimeligt at komme med Forslag til en saadan Kreditforening, thi den vil netop blive en Institution, som under de vekslende Kreditforhold kan blive til stor Nytte for Kommunerne. Men da jeg nævner dette, at det for mange Kommuner maaske vil have stor Interesse, da de ere bundne til temmelig dyre Laan, at kunne komme ind i den ny Kreditforening, beklager jeg at maatte